

## **Interpellationssvar - Ett rökfritt Sörmland, ställd till Monica Johansson (S), regionstyrelsens ordförande**

Petter Söderblom (M) har ställt frågor till Monica Johansson (S), ordförande i regionstyrelsen, angående Region Sörmlands inriktningsdokument "Framtidens hälso- och sjukvård 2.0". Interpellanten hänvisar till inriktningsdokumentet och lyfter särskilt fram målet om minskad användning av tobak för sörmlänningarna. Interpellanten hänvisar vidare till statistik från socialstyrelsen som visar att Södermanland är det län som har flest rökande spädbarnsföräldrar i hela Sverige. Interpellanten menar avslutningsvis att en viktig del i att uppnå målet om att bli Sveriges friskaste län till 2025 är att minska sörmlänningarnas tobaksanvändning.

### **Mot bakgrund av detta ställer interpellanten följande frågor:**

1. Vad innebär begreppet "kraftsamla för minskad rökning" för dig och den styrande majoriteten?
2. Vilka insatser bedrivs idag, och planeras för, inom Region Sörmland för att minska andelen rökande och Vilket är det förväntade resultatet av insatserna?
3. Vilka delmål för rökningen ser du på väg mot ett rökfritt Sörmland? Dvs. hur stor andel av befolkningen röker per den sista december 2021 samt den sista december 2025 för att du ska kunna anse att vi är på väg att infria ambitionen om ett rökfritt Sörmland?

### **Svaren på frågorna är:**

1. Ambitionen "Rökfritt Sörmland" innebär att det pågående tobaksförebyggande arbetet behöver intensifieras. Här finns det flera viktiga aspekter att ta hänsyn till, exempelvis lagstiftning, lokala policybeslut och samverkan mellan skola och vårdnadshavare, tillgång till tobaksavvänjning och evidensbaserade metoder, samt program för att förebygga tobaksbruk. En annan viktig aspekt är att andelen dagligrökare är olika fördelad i olika grupper i befolkningen. Av den anledningen behöver generella tobakspreventiva insatser kompletteras med riktade insatser till utsatta grupper. För att uppnå ett rökfritt Sörmland behövs insatser

från olika aktörer i länet och Region Sörmland samverkar i tobaksfrågor med aktörer såsom länets kommuner, länsstyrelsen, patientföreningar och frivilligorganisationer. 2018 ställde sig Region Sörmland bakom *"Södermanlands läns samlade regionala ANDT-strategi 2018-2021 med åtgärdsprogram"* som arbetats fram i samverkan mellan centrala aktörer i länet. Strategin innefattar bland annat målet *ett rökfritt Sörmland* och har fokus på vad vi gemensamt ska arbeta med i länet samt tydliggöra vem som är ansvarig och involverad i arbetet. Strategin ska under 2019 implementeras i Regionen.

2. 2015 beslutades att dåvarande Landstinget Sörmlands tobakspreventiva arbete skulle organiseras enligt standards som bygger på WHO:s tobakskonvention. Detta är ett pågående och fortskridande arbete. Region Sörmland arbetar bland annat med att implementera Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor. 2018 avsatte dåvarande landstingsstyrelsen hållbarhetsmedel för satsningar inom det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, främst inom det tobaksförebyggande arbetet och arbetet kommer att fortskrida under 2019. Medlen används bland annat till insatser för att minska tobaksbruket hos gravida, småbarnsföräldrar samt att ge alla barn en tobaksfri livsstart. Materialet *"Skydda barn mot tobaksrök"* syftar till att skapa medvetenhet och stärka föräldrar och blivande föräldrar i att skydda barnet från passiv rökning och att barn ska få möjlighet att växa upp i en hälsosam miljö. Andra exempel på insatser som bedrivs idag och planeras inom Region Sörmland för att minska andelen rökande är att stärka arbetet med tobaksfri psykiatri, samverkan kring insatser för tobaksfri skoltid och rökfria skolgårdar, rökfrihet i samband med operation, säkerställa strukturer och kompetens inom det tobakspreventiva området, att erbjuda tillgång till tobaksavvänjare samt att öka följsamheten till beslutet om rökfria miljöer såsom rökfria sjukhusområden.

Ett arbete pågår för att Region Sörmland ska kunna erbjuda tobaksavvänjning via 1177, digitalisering innebär att vi kan öka tillgängligheten, få en mer jämlik vård och använda resurserna mer effektivt.

Ett interkulturellt levnadsvaneprojekt i Sörmland startar 2019 med Eskilstuna kommun som pilot. Hälsoinformatörer med olika bakgrunder och modersmål kommer att rekryteras och utbildas för att nå ut till delar av befolkningen som annars kan vara svåra att nå. Målet är ökad kunskap, primärt bland personer med utländsk bakgrund, om kopplingen mellan goda levnadsvanor och hälsa.

3. 2016 beslutade dåvarande landstingsfullmäktige att ställa sig bakom det nationella projektet ”*Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025*”, med målet att den dagliga rökningen i Sverige år 2025 ska vara nere på 5 procent eller lägre bland befolkningen. Det kommer att ge en betydande förbättring av folkhälsan. Som tidigare nämnts behöver generella tobakspreventiva insatser kompletteras med riktade insatser till sårbara grupper. För att kunna anse att vi är på väg att infria ambitionen om ett rökfritt Sörmland ska andelen rökare vara 5 procent eller lägre den sista december 2025. När det gäller delmål för 31 december 2021 är inget mål satt ännu.